

Voorzitter

Geachte collega's

De bespreking die we vanavond hebben over het budget en de jaarrekeningen, zijn een voornamelijk technische aangelegenheid. De hoofdbrok, zijnde het meerjarenplan 2020-2025, waarin de strategische en politieke keuzes zullen worden vertaald in concrete doelstellingen en budgetten, is voor de raad van december.

Vanavond zijn we dus aan de amuses, maar wie iets kent van gastronomie, weet dat die steeds de toon zetten voor de maaltijd die volgt. Verwacht van ons dus vanavond geen grote politieke uitspraken of debatten over fundamentele beleidskeuzes.

De discussie vanavond is bovendien technisch bijzonder complex, omdat we in het eerste jaar zitten van een nieuw budgettair model, de BBC20, waarbij Stad en OCMW geconsolideerd worden aangepakt. De rekeningen 2018 van beide besturen zijn evenwel nog afzonderlijk, in het oude systeem opgemaakt. Ik herinner er overigens aan dat Gent een van de pioniers is inzake de toepassing van BBC20, voor de meeste gemeenten zal dit pas volgend jaar ingaan.

Collega's, ik wil toch graag even stilstaan bij de rekeningen 2018 van Stad en OCMW. Het vorige stadsbestuur heeft aan de nieuwe ploeg een gecumuleerd budgettair resultaat overgelaten van maar liefst 51,5 miljoen euro. Als startgeld voor een nieuw bestuur kan dat tellen. Als we bovendien ook nog kunnen vaststellen dat er op de exploitatie, zeg maar de lopende rekening, een overschot geboekt wordt van bijna 44 miljoen, of meer dan 4% ten opzichte van de exploitatieontvangsten, dan mogen we de vorige ploeg en zeker de vorige schepen van financiën dankbaar zijn.

Exploitatieoverschotten zijn in ons land, laat ons dat maar allemaal toegeven, eerder uitzonderlijk voor overheden. Als we dan bovendien ook nog weten dat er in 2018 voor meer dan 100 miljoen euro investeringen werden geboekt, dan is de conclusie duidelijk: er is bijzonder goed werk geleverd.

Deze resultaten komen immers perfect overeen met hoe een overheid met haar belastingsmiddelen moet omgaan: overschotten creëren op de lopende uitgaven, om investeringen te kunnen doen in duurzame infrastructuur. Dat daarbovenop ook nog eens geld wordt geleend om die investeringen te kunnen betalen, is in de huidige context meer dan verantwoord.

De aanhoudende geldcreatie (de quantitative easing of QE) van de centrale banken, en vooral dan de ECB, en de aanhoudend lage rente, creëren immers ruimte om te investeren in publieke goederen, zoals wegen, parken, scholen, duurzame energieproductie of maatregelen om energie- en waterverbruik te verminderen.

Sommige collega's in deze raad hebben zowel vanavond als in het verleden dramatische verhalen opgehangen over de schuldgraad in onze stad. Sta mij toe hen tegen te spreken. In absolute termen is onze schuld de voorbije zes jaar nauwelijks gegroeid, indien men corrigeert voor inflatie. De schuldgraad blijft, zelfs inclusief de borgstellingen, waaronder een heel zware voor de investering in de vernieuwing van ons openbaar ziekenhuis Jan Palfijn, ruim onder de 90%.

Collega's, wanneer we weten dat we, volgens de cijfers van de wijziging die vanavond voorligt, de rentevoet op onze schuld kunnen bijstellen van 2 naar 1,25%, en dat we tegelijk de opbrengst van ons pensioenfonds van meer dan 200 miljoen euro stabiel op 3 tot 3,5% kunnen houden, dan zouden we knettergek zijn om onze investeringen NIET te financieren via leningen.

Overigens wil ik nog even meegeven dat het feit dat onze gecorrigeerde autofinancieringsmarge hoger ligt dan de reële autofinancieringsmarge, bewijst dat we ook in het verleden een bijzonder voorzichtig financieel beleid hebben gevoerd. De gecorrigeerde autofinancieringsmarge ontmaskert immers die besturen die in het verleden hun schulden voor zich uit hebben geschoven. De Stad Gent heeft dit niet gedaan, door zelfs voor schuldfinanciering zonder kapitaalaflossingen een 'fictieve' aflossing op te nemen. Wij worden dus niet geconfronteerd met de pijnlijke gevolgen van financiële doping.

Dit wat het verleden betreft. Voor de toekomst, en zeker in aanloop naar de besprekingen over het meerjarenplan 2020-2025, wil ik vanuit liberale hoek toch enkele waarschuwingen meegeven.

We staan de komende jaren immers voor grote uitdagingen. In de eerste plaats zullen we het investeringsritme van de voorbije vier legislaturen moet volhouden, aan een tempo van ongeveer 90 miljoen euro netto per jaar, of 540 miljoen voor de gehele planperiode. Met de subsidies en trekkingsrechten daarbij, komen we aan ruim 700 miljoen euro investeringen. In een stad die groeit en geconfronteerd wordt met de gevolgen van klimaatopwarming, droogte, stijgende mobiliteitsdruk en een groeiende populatie van zowel kinderen als ouderen, is duurzaam investeren geen keuze, maar een must. Voor onze fractie is het beknibbelen op investeringen dus geen optie.

Het budget zal dus in evenwicht moeten gehouden worden door keuzes te maken in de exploitatie, zodat we ook in de toekomst overschotten kunnen blijven boeken. Dit vereist dus voortdurend zoeken naar verbetering in efficiëntie en effectiviteit, het hervormen van de organisatie en administratieve vereenvoudiging. Meer doen voor een lagere kostprijs dus. Laat ons alvast elk begin van twijfel wegnemen: voor ons zijn verhogingen van de personenbelasting, de onroerende voorheffing en de basisbedrijfsbelastingen totaal uitgesloten.

We moeten ons er wel van bewust zijn dat we voor een aanzienlijk deel van onze middelen afhankelijk zijn van derden, vooral dan van Vlaanderen. Het gemeentefonds is goed voor ruim 40% van onze werkingsmiddelen. We willen dan ook, vanuit deze gemeenteraad, meegeven dat Gent zich zal verzetten tegen elke wijziging van de criteria voor de verdeling van het gemeentefonds die ten nadele gaan van de steden. Dit zou overigens haaks staan op alle verklaringen en instrumenten die aantonen dat geconcentreerd en dus stedelijk wonen, noodzakelijk zijn om het hoofd te bieden aan precies die uitdagingen inzake wonen, klimaat, energie, water en mobiliteit.

In dat opzicht kan ik niet anders dan even stilstaan bij de gevolgen van de stopzetting van de Vlaamse compensatie voor de afschaffing van de onroerende voorheffing op materieel en outillage. Een maatregel uit 1997, die uiteindelijk een goede zaak is voor onze bedrijven, en hen aanzet tot vernieuwing van hun uitrusting en infrastructuur, maar die tegelijk een Vlaams cadeau is geweest op kosten van de lokale besturen. Dergelijke maatregelen, die facturen verschuiven van de ene naar de andere overheid, worden in de toekomst best vermeden.

Het goedkope geld zorgt ervoor dat bedrijven sneller vervangingsinvesteringen doen dat eerst voorzien. Uiteindelijk zal de globale kostprijs voor de Stad Gent oplopen tot 15 miljoen euro op jaarbasis, waarvan al een groot deel is verwerkt overigens. Laat dit gegeven evenwel geen excuus zijn om compensatie te zoeken op de meest gemakzuchtige manier, namelijk door de belastingen te verhogen.

In het verleden heeft Gent al bewezen dat de gevolgen van fiscale maatregelen, zoals de hervorming-Reynders van 2006 en de tax-shift van de voorbije regering, perfect kunnen worden opgevangen binnen het budget.

Collega's, het beheren van een budget van meer dan 1 miljard euro is een bijzondere verantwoordelijkheid, en tegelijk een bijzondere eer. Dat 1 miljard is immers niet ons geld, maar dat van de belastingbetaler, van de Gentenaars.

We hebben dus de verdomde plicht om daar doordacht en voorzichtig mee om te gaan, en om de juiste keuzes te maken en prioriteiten te leggen om tegemoet te komen aan de noden van onze stad en de verzuchtingen van onze burgers.

Vanzelfsprekend zullen wij, als grootste fractie in deze raad, de jaarrekeningen en het aanpassing van het meerjarenplan goedkeuren. Vanzelfsprekend zullen wij ook de komende zes jaar vanop deze banken blijven waken over het budgettaire evenwicht en de juiste besteding.

Vandaag wil ik vooral mijn appreciatie uitspreken voor het werk verricht door de schepen van financiën, zijn kabinet en alle medewerkers van onze financiële diensten, om ons een helder, overzichtelijk en vooral sluitend verhaal voor te leggen.

Dankuwel.